

**EUROOPAN UNIONIN
NEUVOSTO**

**Bryssel, 6. huhtikuuta 2009
(OR. en)**

7902/09

**ECOFIN 231
UEM 110**

SÄÄDÖKSET JA MUUT VÄLINEET

Asia: NEUVOSTON SUOSITUS IRLANNILLE julkisen talouden liiallisen alijäämän tilanteen lopettamiseksi

NEUVOSTON SUOSITUS IRLANNILLE,

annettu ...,

julkisen talouden liiallisen alijäämän tilanteen lopettamiseksi

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 104 artiklan 7 kohdan,

ottaa huomioon komission suosituksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Perustamissopimuksen 104 artiklan mukaan jäsenvaltiot välttävät liiallisia julkistalouden alijäämiä.
- (2) Vakaus- ja kasvusopimuksen tavoitteena on terve julkinen talous, jolla pyritään vahvistamaan hintavakauden edellytyksiä ja saavuttamaan uusien työpaikkojen syntyä edistävä vahva ja kestävä kasvu.
- (3) Vakaus- ja kasvusopimuksen uudistuksella vuonna 2005 pyrittiin lisäämään sopimuksen vaikuttavuutta ja vahvistamaan sen talousteoreettista perustaa sekä turvaamaan julkisen talouden kestävyys pitkällä aikavälillä. Sillä pyrittiin varmistamaan, että erityisesti talouden tilanne ja talousarviotilanne otetaan täysin huomioon liiallista alijäämää koskevan menettelyn kaikissa vaiheissa. Vakaus- ja kasvusopimuksen tarjoama kehys tukee tällä tavoin julkisen talouden rahoitusaseman ripeään tervehdyttämiseen tähtäävää hallituksen politiikkaa, jossa otetaan huomioon talouden tilanne.
- (4) Neuvosto teki 27 päivänä huhtikuuta 2009 Irlannin viranomaisten toimittamien vuoden 2008 tietojen perusteella 104 artiklan 6 kohdan mukaisen päätöksen, jonka mukaan Irlannissa on liiallinen alijäämä.

- (5) Neuvoston on perustamissopimuksen 104 artiklan 7 kohdan ja liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn täytäntöönpanon nopeuttamisesta ja selkeyttämisestä 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1467/97¹ (joka on osa vakaus- ja kasvusopimusta) 3 artiklan mukaisesti myös annettava kyseiselle jäsenvaltiolle suositukset julkisen talouden liiallisen alijäämän poistamiseksi määräajassa. Suosituksessa on asetettava enintään kuuden kuukauden määräaika, jonka kuluessa kyseisen jäsenvaltion on toteutettava tehokkaita toimia liiallisen alijäämän korjaamiseksi, sekä määräaika liiallisen alijäämän tilanteen korjaamiselle, joka olisi saatettava päätökseen liiallisen alijäämän toteamista seuraavana vuonna, jollei ole olemassa asiaan vaikuttavia erityisiä seikkoja. Suosituksessa on myös kehotettava jäsenvaltiota parantamaan rakenteellista julkisen talouden rahoitusasemaa (eli suhdannetasoitettua rahoitusasemaa, jossa ei ole otettu huomioon kertaluonteisia eikä muita väliaikaisia toimenpiteitä) vuosittain tietyllä vähimmäismäärällä, jonka viitearvona on 0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen. Päätettäessä, onko tällaisia erityisiä seikkoja, asetuksen (EY) N:o 1467/97 2 artiklan 3 kohdan mukaiset merkitykselliset tekijät olisi otettava huomioon.

¹ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 6.

- (6) Vakaus- ja kasvusopimuksen vuoden 2005 uudistuksessa joustavoitettiin liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn soveltamista, ja sen mukaisesti katsotaan, että Irlannin tapauksessa on olemassa erityisiä seikkoja, jotka koskevat tarvittavan sopeutuksen laajuutta ja erityisesti talouden erittäin heikkoa tilaa. Viitearvon selkeä ylittyminen vuonna 2008 (alijäämä oli 6,3 prosenttia suhteessa BKT:hen) ja alijäämän odotettu kasvu myös vuonna 2009 – hallituksen vakauttamistoimista huolimatta – ovat seurausta tuloihin vaikuttaneesta, vaikeaan kansainväliseen talous- ja rahoituspoliittiseen tilanteeseen, erityisesti asuntomarkkinoiden käynnissä olevaan korjausliikkeeseen, liittyvästä laaja-alaisesta laskusuhdanteesta sekä sosiaaliturvamenojen lisääntymisestä työttömyyden kasvaessa nopeasti. Oletetaan, että nykyistä taantumaa seuraa asteittain vahvistuva elpyminen ja paluu positiiviseen kasvuun vuoden 2010 jälkeen kasvuvauhdin jäädessä kuitenkin selvästi taantumaa edeltäneitä vuosia hitaammaksi. Näiden erityisten seikkojen vuoksi neuvosto voi sallia liiallisen alijäämän korjaamisen keskipitkällä aikavälillä.

- (7) Lokakuussa 2008 tarkistettuun vakausohjelmaan tammikuussa 2009 tehdyn täydennyksen mukaan alijäämä laskee alle 3 prosentin viitearvon suhteessa BKT:hen vuoteen 2013 mennessä. Laskun odotetaan alkavan sen jälkeen, kun 9,5 prosentin tavoitealijäämä suhteessa BKT:hen saavutetaan vuonna 2009. Kun lähtökohdaksi otetaan vuoden 2009 tavoitteeksi asetettu alijäämä, nimellisen kokonaismukautuksen olisi vuosina 2010–2013 oltava noin 7 prosenttia suhteessa BKT:hen (tai keskimäärin 1,75 prosenttia suhteessa BKT:hen vuosittain) ja rakenteellisen¹ parannuksen 6 prosenttia suhteessa BKT:hen, jotta alijäämä laskisi täydennyksen mukaisesti alle viitearvon viimeistään vuonna 2013. Neuvosto totesi 10 päivänä maaliskuuta 2009 Irlannin vakausohjelmasta ja sen täydennyksestä antamassaan lausunnossa, että julkisen talouden tavoitteisiin kohdistuu koko ohjelmakauden ajan heikkenemisriskejä, mikä johtuu siitä, että tiedot vuoden 2009 jälkeen toteutettaviksi suunnitelluista vakauttamista tukevista toimenpiteistä puuttuvat, sekä ohjelman sisältämän makrotalouden skenaarion perustana olevista kasvuoletuksista, jotka näyttävät olevan optimistisia varsinkin ohjelman loppuvuosina, kun keskimääräinen kasvuoletus vuosina 2011–2013 on 2,9 prosenttia.

¹ Komissio on laskenut rakenteellisen rahoitusaseman (eli suhdannetasoitettun rahoitusaseman, jossa ei ole otettu huomioon kertaluonteisia eikä muita väliaikaisia toimenpiteitä) täydennyksen tietojen mukaan. Komission mukaan vuoden 2009 alijäämätavoite sisältää kertaluonteisen toimenpiteen, jonka vaikutus on 0,3 prosenttia suhteessa BKT:hen. Irlannin viranomaiset eivät pidä tätä kertaluonteisena toimenpiteenä. Ohjelman mukaan rakenteellinen parannus (eli ilman kertaluonteisia toimenpiteitä) vuosina 2010–2013 on yhteensä 5¾ prosenttia suhteessa BKT:hen.

- (8) Ottaen huomioon, että Irlannin finanssipoliittiseen tilanteeseen on puututtava rivakasti, liiallinen alijäämä on tarpeen pyrkiä korjaamaan viimeistään vuonna 2013 lokakuun 2008 vakausohjelmaan tammikuussa 2009 tehdyssä täydennyksessä – josta neuvosto antoi lausuntonsa 10 päivänä maaliskuuta 2009 – esitettyä alijäämän supistamisuraa noudattaen. Alijäämätavoite saavutettaneen vuonna 2009. Vaikka komission tammikuun 2009 väliennustetta mukautettaisiinkin siten, että helmikuussa 2009 ilmoitettujen lisävakauttamistoimenpiteiden vaikutus otettaisiin huomioon, vuoden 2009 tavoitteen saavuttamiseksi vakauttamista on edelleen lisättävä, erityisesti kun viime aikoina on saatu merkkejä siitä, että taloudellinen toiminta on yhä hiipumassa ja verotulot vähenevät entisestään. Sen jälkeen vakausohjelman täydennykseen kuuluvien toimien lisäksi tarvitaan ehkä vuosittain lisätoimia, jotta alijäämä suhteessa BKT:hen saadaan alle 3 prosentin viitearvoon vuoteen 2013 mennessä, jos julkisen talouden tavoitteisiin kohdistuvat heikkenemisriskit käyvät toteen. Tämä sopeutusura olisi neuvoston asetuksen (EY) N:o 1467/97 3 artiklan 4 kohdan mukainen. Se olisi myös oleellista sen varmistamisessa, että velkaantuminen saadaan pysäytettyä. Finanssikriisistä, erityisesti pääomasijoituksista pankkeihin ja hallituksen antamista pankkitakuista (jos tarpeen), johtuvat potentiaaliset velat voivat kuitenkin johtaa epäsuotuisampaan velkakehitykseen.

- (9) Strategian uskottavuus edellyttää sitä, että vakauttamisuran toteutumiseen tarvittavat vakauttamistoimenpiteet määritellään ajoissa. Vaaditun sopeutuksen laajuuden vuoksi tarvitaan laaja-alaista vakauttamista, joka kohdistuu sekä talousarviomenoihin että -tuloihin. Hallitus on tätä varten perustanut verokomitean ja julkisiin menoihin keskittyvän erityistyöryhmän (Special Review Group on Public Service Expenditure and Numbers), joiden tehtävänä on tarkastella Irlannin verojärjestelmää ja julkisten menojen ohjelmia ja ehdottaa niihin parannuksia. Niiden on määrä antaa raporttinsa vuoden 2009 kesällä. Juoksevien menojen vähentämiseksi on lähivuosina pantava toimeen uudistuksia ja tarkistettava julkisinvestointien painotuksia muuttuneessa talousympäristössä. Irlannissa on samalla oleellista laajentaa kapeaa veropohjaa ja sopeuttaa alentuneet menotasot kestäviin tulolähteisiin.
- (10) Jotta keskipitkän aikavälin vakauttamissuunnitelma olisi vielä uskottavampi, on erittäin tärkeää puuttua Irlannin talousarviokehityksen heikkouksiin. Yksi on se, että talousarvion kattaman ajanjakson jälkeisiä vuosia koskevia julkisen talouden tavoitteita, erityisesti menomäärärahoja, voidaan muuttaa myöhemmissä talousarvioissa. Kuten neuvoston vakausohjelman tarkistuksesta maaliskuussa 2009 antamassa lausunnossa jo todettiin, sopeutukseen liittyvät riskit olisi saatava kuriin vahvistamalla keskipitkän aikavälin talousarviokehityksen sitovuutta sekä seuraamalla tarkasti julkisen talouden tavoitteiden toteutumista koko vuoden ajan.

- (11) Liiallista alijäämää koskevan menettelyn mukainen tehostettu valvonta, joka näyttää olevan tarpeen myös liiallisen alijäämän korjaamiselle asetetun määräajan vuoksi, edellyttää julkisen talouden vakauttamisstrategian täytäntöönpanon säännöllistä ja ajoissa tapahtuvaa seurantaa, liiallisen alijäämän korjaamisen varmistamiseksi. Näin ollen vuosien 2009 ja 2013 välisenä aikana laadittaviin Irlannin vakaushjelman tarkistuksiin olisi hyödyllistä sisällyttää tätä asiaa käsittelevä erillinen kohta.
- (12) Yleisesti ottaen neuvosto katsoo, että julkista taloutta vakauttavilla toimenpiteillä olisi varmistettava julkisen talouden rahoitusaseman kestävä kohentuminen, pyrkien samalla parantamaan julkisen talouden laatua ja lisäämään talouden kasvupotentiaalia,

SUOSITTAA seuraavaa:

- 1) Irlannin viranomaisten olisi lopetettava nykyinen julkisen talouden liiallisen alijäämän tilanne viimeistään vuonna 2013, komission tammikuun 2009 väliennusteessa esitettyjen makrotalouden näkymien perusteella.
- 2) Irlannin viranomaisten olisi saatava julkisen talouden alijäämä alle 3 prosenttiin suhteessa BKT:hen uskottavalla ja kestäväällä tavalla toteuttamalla toimia keskipitkällä aikavälillä lokakuun 2008 vakausohjelmaan tammikuussa 2009 tehdyssä täydennyksessä, josta neuvosto antoi lausuntonsa 10 päivänä maaliskuuta 2009, esitettyjen alijäämän vähentämiskeinojen mukaisesti. Tätä varten Irlannin viranomaisten olisi erityisesti
 - a) tehtävä kaikkensa, että vuoden 2009 alijäämätavoite saavutetaan;
 - b) pantava täytäntöön suunnitellut sopeutuspyrkimykset, jotka ovat vähintään 1,5 prosenttia suhteessa BKT:hen, ja oltava valmiita panemaan vakausohjelman täydennykseen kuuluvien toimenpiteiden lisäksi vuosittain täytäntöön lisätoimia alijäämän korjaamista seuraavina vuosina sen varmistamiseksi, että liiallisen alijäämän korjaamisen vuoteen 2013 mennessä ja varmistamaan siten, että velkaantuminen pysäytetään;
 - c) esitettävä yksityiskohtaiset tiedot toimenpiteistä, joita tarvitaan tällä vakauttamisuralla pysymiseen, ja pantava ne ripeästi täytäntöön; toteutettava erityisesti uudistuksia, joilla vähennetään juoksevia menoja lähivuosina, tarkistettava julkisinvestointien painotuksia muuttuneessa talousympäristössä, laajennettava Irlannin kapeaa veropohjaa tulolähteiden kestävyuden parantamiseksi ja mukautettava tulolähteet alentuneisiin menotasoihin.

- 3) Sopeutukseen liittyvien riskien torjumiseksi Irlannin olisi vahvistettava keskipitkän aikavälin talousarviokehyksensä sitovuutta sekä seurattava tarkasti julkisen talouden tavoitteiden toteutumista koko vuoden ajan.
- 4) Neuvosto asettaa 27 päivän lokakuuta 2009 määräajaksi, johon mennessä Irlannin hallituksen olisi ryhdyttävä tuloksellisiin toimiin vuoden 2009 alijäämätavoitteen saavuttamiseksi tarvittavien toimenpiteiden toteuttamiseksi ja ilmoitettava toimenpiteet, jotka ovat tarpeen edistymisessä kohti liiallisen alijäämän korjaamista. Toimien tehokkuuden arvioinnissa otetaan huomioon talouden kehittyminen verrattuna komission tammikuun 2009 väliennusteen talousnäkyymiin.
- 5) Irlannin viranomaisten olisi erillisessä kohdassa raportoitava edistymisestä kyseisten suositusten täytäntöönpanossa vuosien 2009 ja 2013 välillä laadittavissa Irlannin vakausohjelman tarkistuksissa.

Lisäksi neuvosto korostaa, että keskipitkän aikavälin tavoitteen saavuttaminen on tärkeää talouden laskusuhdanteen asianmukaisen budjettihallinnon kannalta. Sen vuoksi neuvosto kehottaa Irlannin viranomaisia varmistamaan, että julkisen talouden vakauttamista kohti keskipitkän aikavälin tavoitetta eli rakenteellisesti tasapainossa olevaa rahoitusasemaa, joka on 0,5–0 prosenttia suhteessa BKT:hen, jatketaan sen jälkeen, kun liiallinen alijäämä on korjattu. Neuvosto kehottaa Irlantia myös parantamaan julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyyttä toteuttamalla uusia eläkeuudistustoimenpiteitä julkisen talouden vakauttamisen lisäksi, ottaen huomioon, että väestön ikääntymiseen liittyvien menojen ennakoitaan kasvavan huomattavasti ja myös velan, joka tosin on vielä suhteellisen alhainen, odotetaan kasvavan ohjelmakauden aikana.

Tämä suositus on osoitettu Irlannille.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja
